

MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

N A C R T

PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

**Zagreb,
ožujak 2007. godine**

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom sadržana je u članku 2. stavak 4. točka 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», broj 41/01 i 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prava osoba s invaliditetom i njihovo poštivanje bitna su karakteristika svake demokratske države te je zaštita prava osoba s invaliditetom i osiguravanje politike jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom usko vezano uz dokumente Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i Europske unije, koji svojim sadržajem utvrđuju aktualna područja djelovanja te preporučuju primjenu svojih postavki i načela u nacionalnim politikama i zakonodavstvu. Uvažavajući te postavke i načela, potreba zaštite prava i interesa osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj istaknuta je člankom 52. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske, gdje je propisano da posebnu skrb država posvećuje zaštiti invalidnih osoba i njihovu uključivanju u društveni život.

Nadalje, temelj za uvođenje instituta Pravobranitelja za osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj jesu Standardna pravila o izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Standardna pravila), koja su usvojena od strane Opće skupštine Ujedinjenih naroda na 48. zasjedanju, 20. prosinca 1993. godine, i nameću obvezu izjednačavanja mogućnosti osobama s invaliditetom u odnosu na ostale građane. Međunarodni dokumenti koji također potkrepljuju ovaj prijedlog Zakona jesu Akcijski plan Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom: poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom u Europi 2006. – 2015. godine te Konvencija o pravima osoba s invaliditetom UN-a, koju će Republika Hrvatska potpisati 30. ožujka 2007.

Slijedom navedenoga Vlada Republike Hrvatske kroz tijela državne uprave, a u suradnji sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, od 1995. godine potiče, prati, financijski podupire i evaluira programe za implementaciju Standardnih pravila u društvu. Također je Vlada Republike Hrvatske 1997. godine osnovala Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom koje, kao savjetodavno i stručno tijelo Vlade Republike Hrvatske, daje prijedloge, mišljenja i stručna obrazloženja iz područja položaja, zaštite i rehabilitacije osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, a u čijem su sastavu zastupljeni, uz predstavnike nadležnih tijela državne uprave, i predstavnici udruga osoba s invaliditetom i udruga koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

U cilju povećanja svijesti o pravima, potrebama, potencijalu i doprinosu osoba s invaliditetom Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalni program za poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom 1999. godine i Nacionalnu strategiju jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine, a u završnoj fazi izrade je i Nacionalna strategija za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, čiji je cilj djelovanje u smjeru unaprjeđivanja neovisnosti, slobode izbora i kvalitete života osoba s invaliditetom.

Zaštita prava osoba s invaliditetom razrađena je nizom propisa i za njihovu provedbu su zadužena brojna tijela državne uprave. Upravo iz tog razloga uspostavljanjem instituta pravobranitelja, koji bi u nacionalnom sustavu imao koordinativnu, nadzornu i savjetodavnu ulogu, poboljšala bi se kvaliteta življenja osoba s invaliditetom, osigurala i promicala njihova prava, omogućilo njihovo aktivno sudjelovanje u društvu te bi se provodila sustavna senzibilizacija za njihove probleme. Isto tako bi uspostava pravobranitelja za osobe s invaliditetom predstavljala uključivanje u međunarodne trendove zaštite prava osoba s invaliditetom, osiguravanja jednakih mogućnosti i kontrolu nad primjenom međunarodnopravnih obveza u tom području.

Tablica 1. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu i uzroku invaliditeta

	Spol	Invalidne osobe	Uzrok invalidnosti						
			od rođenja	Drugi svjetski rat i njegove posljedice	Domovinski rat i njegove posljedice	invalid rada	bolest	prometna nesreća	ostalo
Republika Hrvatska	sv.	429 421	25 186	13 238	45 763	109 104	197 410	18 411	20 309
	m	245 897	13 335	10 556	42 913	71 310	84 155	12 143	11 485
	ž	183 524	11 851	2 682	2 850	37 794	113 255	6 268	8 824

*Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske – popis stanovništva, kućanstava i stanova, 31. ožujka 2001. godine.

Kako je populacija osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj osjetno porasla, a visoki su i opravdani zahtjevi za poboljšanjem pravnog i realnog položaja osoba s invaliditetom u društvu, očekuje se kako će, dugoročno gledano, uspostava instituta pravobranitelja za osobe s invaliditetom doprinijeti poboljšanju njihova položaja u društvu te boljoj i učinkovitijoj zaštiti njihovih prava.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za rad Pravobranitelja za osobe s invaliditetom, njegovih zamjenika i stručne službe osigurati će se u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2008. godinu (članak 20. Prijedloga zakona).

U Uredu pravobranitelja za osobe s invaliditetom zaposlit će se ukupno 9 djelatnika, od čega 7 djelatnika visoke stručne spreme i 2 djelatnika srednje stručne spreme.

Nadalje, prema procjenama, za provođenje ovog Zakona predviđa se osigurati ukupno oko 2,5 mil. kuna godišnje, sa približnom strukturom troškova kako slijedi:

- oko 1,350 mil. kuna za izdatke za zaposlene,
- oko 640,000 kuna za izdatke za najam prostora, materijal, komunikacije, informiranje, stručno usavršavanje, literaturu, seminare, savjetovanja, promidžbu, intelektualne usluge, međunarodne članarine, službena putovanja,
- oko 60,000 kuna za izdatke za tekuće održavanje te
- oko 450,000 kuna za izdatke za kapitalna ulaganja (računalna oprema, telekomunikacijska oprema, uredski namještaj).

IV. TEKST NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz Prijedlog zakona dostavlja se tekst Nacrta prijedloga Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom, s obrazloženjem.

ZAKON

O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom se uređuje djelokrug i način rada te uvjeti za imenovanje i razrješenje pravobranitelja za osobe s invaliditetom i njegovih zamjenika.

Članak 2.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom štiti, prati i promiče prava i interese osoba s invaliditetom na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona.

Članak 3.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom djeluje, u okviru Ustava i zakona, neovisno i samostalno, držeći se načela pravičnosti i morala.

(2) Pravobranitelju za osobe s invaliditetom nitko ne smije davati upute i naloge u njegovu radu.

(3) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici ne smiju pripadati niti jednoj političkoj stranci niti sudjelovati u političkim aktivnostima.

Članak 4.

(1) Pravobranitelja za osobe s invaliditetom imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima dva zamjenika koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

(3) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici dužnosnici su Republike Hrvatske, imenuju se na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno imenovani.

Članak 5.

Osoba s invaliditetom je osoba koja se prema postojećim propisima u Republici Hrvatskoj smatra osobom s invaliditetom.

DJELOKRUG I NAČIN RADA

Članak 6.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom:

- prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom s odredbama Ustava Republike Hrvatske i međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- prati izvršavanje obveza Republike Hrvatske koje proizlaze iz međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- prati primjenu politika, nacionalnih strategija i programa Republike Hrvatske koje se odnose na zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom,
- skrbi o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom te o suzbijanju svih oblika diskriminacije izazvanih invaliditetom
- razmatra slučajeve povrede prava osoba s invaliditetom, izvještava javnost o povredama prava osoba s invaliditetom te poduzima radnje u svrhu njihova sprečavanja,
- zalaže se za zaštitu i promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom,
- predlaže i poduzima mjere za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa

- osoba s invaliditetom,
- predlaže i poduzima mjere usmjerene na unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom,
  - predlaže i poduzima mjere usmjerene na unapređenje kvalitete življenja obitelji osoba s invaliditetom,
  - prikuplja informacije i obavještava javnost o stanju prava osoba s invaliditetom,
  - obavlja druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 7.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom može sudjelovati u postupku izrade nacrtu prijedloga propisa koji se odnose na prava osoba s invaliditetom ili kojima se uređuju pitanja od značaja za osobe s invaliditetom.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom može potaknuti donošenje i izmjene zakona i drugih propisa koji se odnose na prava i zaštitu osoba s invaliditetom.

Članak 8.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom pruža savjetodavnu pomoć osobama s invaliditetom o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom surađuje s udrugama osoba s invaliditetom, udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom te inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja osoba s invaliditetom.

Članak 9.

(1) U obavljanju poslova iz svog djelokruga pravobranitelj za osobe s invaliditetom ovlašten je upozoravati, predlagati, obavještavati i davati preporuke.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ovlašten je nadležnim tijelima državne uprave, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim i fizičkim osobama predlagati poduzimanje mjera za poboljšanje položaja osoba s invaliditetom i zahtijevati izvješća o poduzetim mjerama.

Članak 10.

(1) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe obavezni su surađivati s pravobraniteljem za osobe s invaliditetom i na njegov zahtjev podnositi izvješća i odgovarati na upite.

(2) Tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe dužne su odmah, a najkasnije u roku od 15 dana izvijestiti pravobranitelja za osobe s invaliditetom o poduzetom u povodu njegovog upozorenja, prijedloga ili preporuke.

(3) Ako tijela i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postupe u propisanom roku prema njegovom traženju, pravobranitelj za osobe s invaliditetom će o tome obavijestiti tijelo koje obavlja nadzor nad njihovim radom.

(4) Ako tijelo koje obavlja nadzor nad radom tijela i pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka u roku od 8 dana ne izvijesti o utvrđenim činjenicama i poduzetim mjerama, pravobranitelj za osobe s invaliditetom o tome će obavijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Članak 11.

Sva tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe dužne su pravobranitelju za osobe s invaliditetom osigurati dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu osoba s invaliditetom, bez obzira na stupanj njihove tajnosti.

Članak 12.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima pravo pristupa u prostorije i uvida u način ostvarivanja brige o osobama s invaliditetom koja borave, rade ili su privremeno, odnosno trajno smještene kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

(2) O obavljenom uvidu iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se izvješće koje se dostavlja i tijelu koje obavlja nadzor nad radom osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Tijelo iz stavka 2. ovoga članka dužno je u roku od 30 dana od dana zaprimanja izvješća, a u hitnim slučajevima bez odgode, izvijestiti pravobranitelja za osobe s invaliditetom o poduzetim radnjama.

(4) Ako tijelo koje obavlja nadzor ne dostavi izvješće u roku iz stavka 3. ovoga članka, pravobranitelj za osobe s invaliditetom će o tome obavijestiti Vladu Republike Hrvatske i sredstva javnog priopćavanja.

Članak 13.

Ako u obavljanju dužnosti pravobranitelj za osobe s invaliditetom sazna da je osoba s invaliditetom izvrnuta diskriminaciji, nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju, izrabljivanju, zanemarivanju ili nehajnom postupanju dužan je odmah podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozoriti nadležno tijelo državne uprave i predložiti mjere za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.

Članak 14.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom u obavljanju svojih poslova može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova, čiji djelokrug obuhvaća zaštitu, skrb i prava osoba s invaliditetom, a isti su mu dužni tu pomoć pružiti u primjerenom roku.

Članak 15.

(1) Svatko se može obratiti pravobranitelju za osobe s invaliditetom i podnijeti mu prijedlog za razmatranje pitanja od značaja za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom obavijestiti će podnositelja o aktivnostima poduzetim povodom njegova prijedloga.

Članak 16.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ne može biti pozvan na odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje i poduzete radnje u okviru svog djelokruga rada, osim ako se radi o kršenju zakona od strane pravobranitelja za osobe s invaliditetom koje predstavlja kazneno djelo.

Članak 17.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom podnosi jednom godišnje izvješće Hrvatskom saboru o svom radu.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima pravo Hrvatskom saboru podnijeti i posebna izvješća kada ocijeni potrebnim, radi poduzimanja mjera od značaja za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.

Članak 18.

(1) Stručni i administrativni poslovi za pravobranitelja za osobe s invaliditetom obavljaju se u Uredu pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

(2) Sjedište Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom je u Zagrebu.

Članak 19.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom donosi poslovnik o svom radu kojim se uređuje način i organizacija rada, unutarnji ustroj stručne službe te druga pitanja značajna za obavljanje poslova pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

(2) Poslovnik o radu iz stavka 1. ovoga članka potvrđuje Hrvatski sabor.

Članak 20.

Sredstva za rad pravobranitelja za osobe s invaliditetom, njegovih zamjenika i stručne službe osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske.

IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE PRAVOBRANITELJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Članak 21.

(1) Za pravobranitelja za osobe s invaliditetom može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima završen diplomski sveučilišni studij, najmanje 10 godina radnog iskustva i koji je osobnim zalaganjem poznat javnosti u području promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom.

(2) Za zamjenike pravobranitelja za osobe s invaliditetom mogu biti imenovani hrvatski državljani koji imaju završen diplomski sveučilišni studij i najmanje 5 godina radnog iskustva.

(3) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom ili jedan od njegovih zamjenika moraju imati završen diplomski sveučilišni studij pravne struke.

(4) Osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo ne može biti imenovana za pravobranitelja za osobe s invaliditetom niti za njegova zamjenika.

Članak 22.

(1) Vlada Republike Hrvatske pokreće postupak za imenovanje pravobranitelja za osobe s invaliditetom najkasnije 3 mjeseca prije isteka mandata pravobranitelja za osobe s invaliditetom, odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti pravobranitelja za osobe s invaliditetom iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom pokreće postupak za imenovanje zamjenika najkasnije u roku od 3 mjeseca prije isteka mandata zamjenika, odnosno 30 dana nakon prestanka dužnosti zamjenika iz drugih zakonom određenih razloga.

Članak 23.

(1) Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnosti daju prisegu pred Hrvatskim saborom.

(2) Prisega glasi: »Prisežem da ću se u svom radu držati Ustava i zakona, poštovati pravni poredak Republike Hrvatske i da ću svoju dužnost obavljati pravično, časno, savjesno i nepristrano u najboljem interesu osoba s invaliditetom.».

Članak 24.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici bit će razriješeni dužnosti prije isteka vremena za koje su imenovani u slučaju:

1. vlastitog zahtjeva,
2. gubitka hrvatskog državljanstva,
3. trajnog gubitka sposobnosti za obnašanje dužnosti,
4. pravomoćne osude za kazneno djelo ili
5. neprihvatanja godišnjeg izvješća o radu ili nezakonitog, nepravodobnog ili nestručnog obavljanja svoje dužnosti.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predložiti Hrvatskom saboru pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Članak 26.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom će u roku od 30 dana od dana imenovanja predložiti Hrvatskom saboru zamjenike pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Članak 27.

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom će donijeti poslovnik iz članka 20. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na dužnost.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2008. godine.

V. OBRAZLOŽENJE NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA O PRAVOBRANITELJU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Uz članak 1.

Ovom odredbom se određuje sadržaj Zakona.

Uz članak 2.

U ovom se članku uređuje cilj i temelj djelovanja pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Uz članak 3.

Ovim se člankom određuje da pravobranitelj za osobe s invaliditetom djeluje neovisno i samostalno držeći se načela pravičnosti i morala, da mu nitko ne smije davati upute i naloge za rad te da on i njegovi zamjenici moraju biti nestranačke osobe.

Uz članak 4.

Ovim se člankom određuje da pravobranitelja za osobe s invaliditetom imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, da ima dva zamjenika koje na njegov prijedlog imenuje i razrješava Hrvatske sabor te da su pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici dužnosnici Republike Hrvatske koji se imenuju se na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovo izabrani.

Uz članak 5.

Ovim člankom je određeno značenje pojma osobe s invaliditetom.

Uz članak 6.

Ovim člankom je pobliže uređen djelokrug rada pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Uz članak 7.

Ovim se člankom uređuje sudjelovanje pravobranitelja za osobe s invaliditetom u postupku koji prethodi donošenju propisa koji se odnose na prava osoba s invaliditetom ili kojima se uređuju pitanja od značaja za osobe s invaliditetom te ovlasti iniciranja donošenja i izmjena zakona i drugih propisa koji se odnose na prava i zaštitu osoba s invaliditetom.

Uz članak 8.

Ovim je člankom propisana obveza pravobranitelja za osobe s invaliditetom na pružanje savjetodavne pomoći osobama s invaliditetom o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava, iniciranje i sudjelovanje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja osoba s invaliditetom te je određen način suradnje pravobranitelja za osobe s invaliditetom s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Uz članak 9.

Ovim člankom određena su ovlaštenja koja pravobranitelj za osobe s invaliditetom u obavljanju poslova iz svog djelokruga rada ima prema tijelima državne uprave, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnim i fizičkim osobama koje se bave pitanjima od značaja za osobe s invaliditetom.

Uz članak 10.

Ovim se člankom uređuje odnos i način suradnje pravobranitelja za osobe s invaliditetom s tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim pravnim i fizičkim osobama.

Uz članak 11.

Ovim se člankom propisuje kako se pravobranitelju za osobe s invaliditetom omogućuje dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu osoba s invaliditetom, bez obzira na stupanj njihove tajnosti.

Uz članak 12.

Ovim se člankom uređuje pravo pravobranitelja za osoba s invaliditetom na pristup u prostorije i uvid u način ostvarivanja brige o osobama s invaliditetom koje borave rade ili su privremeno, odnosno trajno smještene kod fizičkih i pravnih osoba i drugih pravnih subjekata na temelju posebnih propisa.

Uz članak 13.

Ovim se člankom propisuje obveza pravobranitelju za osobe s invaliditetom da je dužan, ako u obavljanju dužnosti sazna da je osoba s invaliditetom izvrgnuta diskriminaciji, nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju, izrabljivanju, zanemarivanju ili nehajnom postupanju, odmah podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozoriti nadležno tijelo državne uprave i predložiti mjere za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom.

Uz članak 14.

Ovim člankom predviđa se da pravobranitelj za osobe s invaliditetom u obavljanju svojih poslova ima ovlasti zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova čiji djelokrug obuhvaća zaštitu, skrb, razvitak i prava osoba s invaliditetom kao i obavezu navedenih tijela da traženu pomoć pruže u primjerenom roku.

Uz članak 15.

Ovim je člankom određeno da se svatko ima pravo obratiti pravobranitelju za osobe s invaliditetom i podnijeti mu prijedlog za razmatranje pitanja od značaja za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom te je propisana obveza pravobranitelja za osobe s invaliditetom o obavještavanja podnosioca o aktivnostima poduzetim povodom njegova prijedloga.

Uz članak 16.

Ovim je člankom propisano kako pravobranitelj za osobe s invaliditetom ne može biti pozvan na odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izraženo mišljenje i poduzete radnje u okviru svog djelokruga rada, osim ako se radi o kršenju zakona.

Uz članak 17.

Ovim je člankom utvrđena obveza pravobranitelja za osobe s invaliditetom da jednom godišnje podnosi Hrvatskom saboru izvješće o svom radu, a u slučajevima kada ocijeni potrebnim može Hrvatskom saboru podnijeti i posebna izvješća.

Uz članak 18.

Ovim se člankom određuje sjedište i način obavljanja stručnih i administrativnih poslova za pravobranitelja za osobe s invaliditetom.

Uz članak 19.

Ovim se člankom propisuje obveza pravobranitelja za osobe s invaliditetom da način i organizaciju rada, unutarnji ustroj stručne službe te druga pitanja značajna za rad uređuje samostalno poslovníkom o radu, kojeg potvrđuje Hrvatski sabor.

Uz članak 20.

Ovim je člankom propisano kako se sredstva za rad pravobranitelja za osobe s invaliditetom, njegovih zamjenika i stručne službe osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske.

Uz članak 21.

Ovim su člankom propisani uvjeti za imenovanje pravobranitelja za osobe s invaliditetom i njegovih zamjenika.

Uz članak 22.

Ovim je člankom određen način i rok pokretanja postupka za imenovanje pravobranitelja za osobe s invaliditetom i njegovih zamjenika.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisano je da pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost daju prisegu pred Hrvatskim saborom te je propisan sadržaj teksta prisege.

Uz članak 24.

Ovim se člankom uređuje mogućnost razrješenja dužnosti pravobranitelja za osobe s invaliditetom i njegovih zamjenika prije isteka vremena na koje su izabrani i to u taksativno navedenim u slučajevima.

Uz članke 25.- 26.

Ovim su člancima propisani rokovi za predlaganje i imenovanje pravobranitelja za osobe s invaliditetom i njegovih zamjenika.

Uz članak 27.

Ovom je člankom propisana obveza pravobranitelja za osobe s invaliditetom da donese poslovnik o radu te je određen rok u kojem će donijeti poslovnik.

Uz članak 28.

Ovom je člankom propisano kada Zakon o pravobranitelju za osobe s invaliditetom stupa na snagu.